

סלעי אמנון (סוסליק)

יליד אוקטובר 1929, תל אביב
התגייס לפלי"ם מת"א ב-1947

ה ע ס נ ה ר י ס ו

ביחידה לקשירת אוניות בנמל - באביב 1948. תפקידנו היה לשמש כימאים על סירות מנוע קטנות אשר העבירו את החבלים לקשירת אוניות הסוחר לרציפי הנמל - זה היה כבר במסגרת חיל הים והיינו שייכים לבסיס חיפה הראשון, בחוף שמן אשר בחוף הקישון.

ב-29 ליוני 1948 זכיתי להיות בין אנשי חיל הים אשר קיבלו מהבריטים באופן רשמי שתי ספינות משמר - של משמר החופים הבריטי אשר פעלו נגד אוניות המעפילים ואשר נמסרו על ידינו לחיל הים - היו אלו הספינות "דרור" ו"סער", אשר שימשו כספינות המשמר הראשונות של חיל הים.

לאחר בדיקה מדוקדקת של הספינות - נקשרנו ל"קוממיות" שהיתה ליד שובר הגלים של הנמל ולמחרת זכינו לחזות ביציאת מפקד הצבא הבריטי כא"י יחד עם אחרוני החיילים שלו, על גבי נחתת - מנמל חיפה בדיוק ב-12 בצהריים. מעט האוניות שהיו בנמל צפרו חזק צפירה ארוכה כאותו מעמד - שהיה מרגש מאד.

עם קבלת הספינות - הוצבתי יחד עם אפרים דובינסקי, מאיר פרנקו ואחרים - על אח"י "סער" אשר תפקידה היה לשמור על חוף מדינת ישראל במלחמת העצמאות בין חדרה לעזה. הבסיס שלנו היה נמל יפו. ספינת המשמר השניה - אח"י "דרור" שמרה על החוף בין חדרה לראש הנקרה ובסיסה היה נמל חיפה.

בסתיו '48 התארגן ע"י שמוליק טנקוס קורס החובלים הראשון של חיל הים וזכיתי להיות בין החניכים והבוגרים שלו. לאחר סיום הקורס נשלחנו כקצינים צעירים, לוב ואני, למלא תפקידי הרכבה בימאות לעולים חדשים. לאחר מכן שרתתי על הקורבטה "ק-18" והנחתת "פ-51". בסוף 1949 "גייס" יוס'לה דרור את דויד לב ואותי (יחד עם אחרים) להכנת קורס מפקדי סירות של שייטת 13 שיהיה דומה לקורסים של הפלי"ם בקיסריה; זאת, כאשר יוחאי בן-נן היה מפקד השייטת ויוס'לה מפקד הקורס. הקורס התקיים באביב 1950, בבסיס שהוקם בעתלית ואשר איחד את יחידת סירות הנפץ של יוחאי עם יחידת הצוללים של יוס'לה - ליחידה אחת, שייטת 13. הכוונה היתה לשמור על הרוח ועל האופי של הפלי"ם בשייטת; אפילו הסירות

נולדתי בצפון ת"א וגדלתי ליד הכניסה לנמל ת"א וליד הירקון - בשכונה בה היו עובדי נמל ת"א זכיתי לראות את בניית הנמל והפעלתו; התאהבתי בים.

למדתי בבית חינוך בצפון (ע"ש א.ד. גורדון) וכבי"ס תיכון חדש בת"א. הייתי חניך במחנות העולים ובמסגרת זו נכנסתי יחד עם קבוצת חברים שכללו את דויד לב, אפרים דובינסקי ואחרים - לפלוגה הימית של "הפועל" בירקון ב-1942. עברתי עם הקבוצה את המסלול המלא של הכשרה ימית, כולל קורס דרגה ב' בנוה-ים בפיקודו של אברהם זכאי ז"ל (ב-1944) וקורס דרגה א' בקיסריה בפיקודו של שמוליק טנקוס (ב-1945). קורס זה הסמיך אותנו להיות מדריכים ומפקדי סירות. המשכנו כמדריכים בימיה של "הפועל" והקמנו את ה"עדה הימית" של "התנועה המאוחדת" - בה היינו חברים.

המדריכים שלנו בפלוגה הימית של "הפועל" היו בין השאר שמוליק טנקוס, יוסקה אלמוג ואחרים. הפלוגה הימית שימשה כהכנה לפלי"ם (מאימוני כ"ג יורדי הסירה); ואמנם הפלי"ם שלח מפקדים בכירים לרכו את הפלוגה הימית של הפועל ת"א שכללו את זלמן פרח ז"ל, דוד'לה וסמק ינאי. במקביל היינו כיחידה ימית גם בגדנ"ע וגם בחי"ש ת"א.

במסגרת זאת היינו אמורים לסייע לפלי"ם בהורדת מעפילים עם הסירות שלנו. אולם למרות שמספר פעמים היינו בכוננות להורדה, האוניות לא הצליחו להגיע לחוף. ניתן לומר שהפלוגה הימית של "הפועל" ת"א הינכה ואימנה את חבריה ברוח הפלי"ם לקראת התגייסות לשורותיו - ואמנם כמעט כולם התגייסו לפלי"ם.

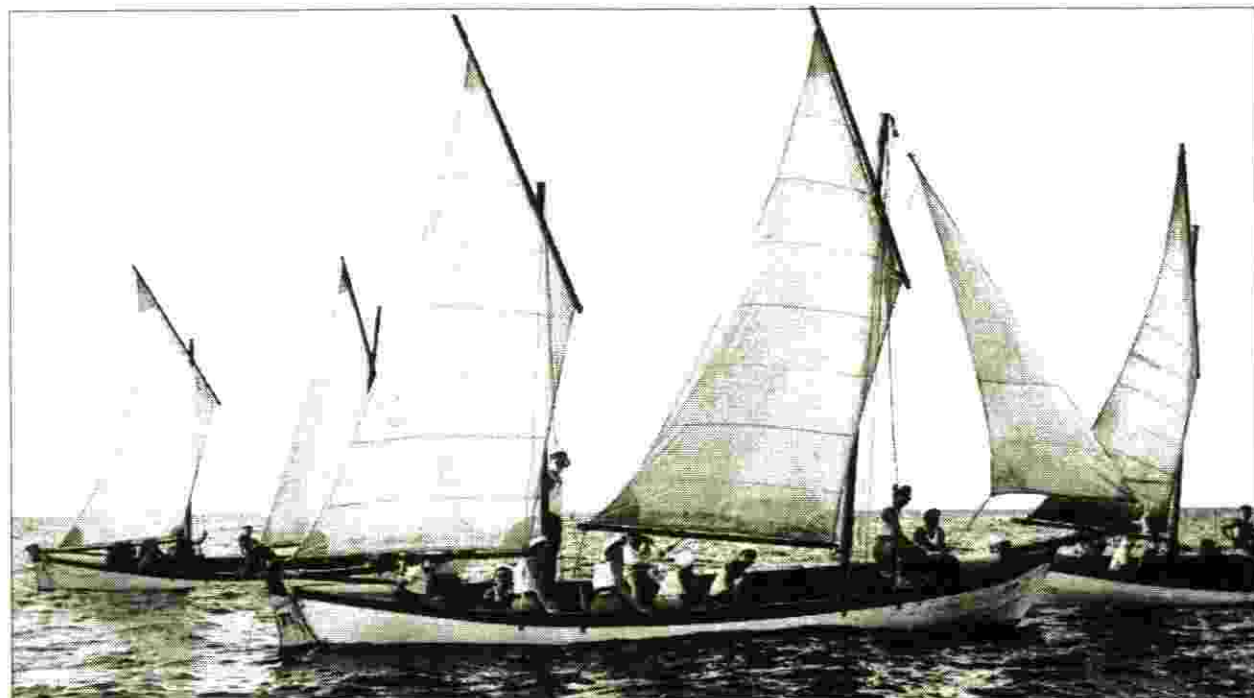
בסוף קיץ 1947 הקבוצה הימית שלנו ב"תנועה המאוחדת" הצטרפה לפלי"ם במסגרת ההכשרה המגוייסת של הצופים בנוה-ים, בפיקודו של גר אשר ז"ל.

בסוף 1947, נשלחתי לקורס מ"כים (מדריכים) בקבוצת "מענית" - שם עברנו את טבילת האש נגד כנופיות ערביות. לאחר מכן נשלחתי להיות מנחה מדרוך טירונים בסידני-עלי, בפיקודו של מלך (יעקב בן ציון).

לאחר עזיבת הערבים את נמל חיפה - נשלחתי יחד עם אפרים דובינסקי, מאיר פרנקו ואחרים - למלא את מקומם

כמהנדס אוניות, הייתי אחראי על ביצוע הפרוייקטים הבאים, אשר תרמו רבות: - בניית "החזירים" לשייטת 13, ותיכנון מנופים להדמתם על ספינות טורפדו. - תיכנון ובניית הנחתות 60 מ', כולל הגדלת כושר המעמס שלהן מ-110 טון ל-340 טון. - תיכנון הנחתת "בת שבע", כולל תיכנון ראשוני של הגדלת המהירות שלה ע"י מנועים חיצוניים. - תיכנון ספינת המשמר "דבור" (על גוף אזרחי קיים) כולל תיכנון ראשוני של הגדלת מהירותה - אשר אותו יזמתי; ספינות שמשרתות את חיל הים למעלה מ-30 שנה. - תיכנון ספינת המשמר "רבורה" - ושכנוע חיל הים לרכוש אותה; ספינת המשרתת בחיל בהצלחה. - ריכוז התיכנון הראשוני של התורן עבור הסטילים החדשים של חיל הים מדגם "נירית", כולל השתתפות בתיכנון ובהתקנה של מערכת טילים נגד טילים מדגם "ברק" על הספינה. אדריכל ימי בצוות הפיתוח של מערכת הטיל נגד טילים ומטוסים מדגם "ברק" במסגרת מפעל "מבת" של התע"א. בתפקיד זה הייתי אחראי להתאמת המערכת לשימוש והתקנה על כלי שיט, בכל הקשור להנדסה ימית. כמו כן הייתי אחראי לתיכנון והתקנת ספינת ניסויים של המערכת על גבי הנחתת 60 מ' של חיל הים. לסיכום, ברצוני לציין שהתרומה שלי לחיל הים במשך כ-45 שנה, אשר חלק גדול ממנה נבעה מרוח התנדבות, יוזמה, דבקות במטרה ורצון לתרום, היתה לא מעט תוצאה מהחינוך שקיבלתי בין השאר, הן בפלוגה הימית של "הפועל" והן בפלי"ם.

"דב", "רבקה" ו"תרצה" של הפלי"ם שימשו סירות האימונים. לקורס גייסו אנשי קיבוצים ומושבים עם מיעוט עירוני - והכל היה דומה לפלי"ם. עם סיום הקורס הוזמנו הרמטכ"ל וסגנו. ערכנו מפגן ימי ומסדר לאחר מכן. לא היו לנו מדי עבודה מסודרים והכל נראה כמו בפלי"ם. לאחר ביקור הרמטכ"ל - יוחאי נשלח ללמוד בחו"ל ויוס'ה עזב. הערכתי האישית היא שהרמטכ"ל רצה "לפרק את הפלי"ם" מתוך שייטת 13 ולהוציא השפעתם של מפקדים דומיננטיים כמו יוחאי ויוס'ה. למרות זאת רוח ואופי הפלי"ם - נשארו בשייטת 13 - שנים רבות עד היום. בהזדמנות זאת ברצוני לציין שאנשי הפלי"ם וכלי השייט שלו - אוניות המעפילים: "הגנה", "ווג'ווד", "מדינת היהודים", "חנה סנש", "אף-על-פי-כן" והנחתת "פרטו" (פ-39) - היוו את המרכיב המרכזי ליסודו של חיל הים כולל אנשי המפתח במטה, מפקדי האוניות ולוחמי שייטת 13; אשר יצאו להגן על חופי מדינת ישראל עם הקמתה, והצליחו במשימתם זו. לאחר גמר ההדרכה בקורס של שייטת 13, אשר כלל גם הפלגת אימונים ושירות כקצין קשר וגילוי על האוניה ק-24, נשלחתי ללמוד הנדסה ימית בטכניון ובארה"ב באוניברסיטה של מישגן והמשכתי את שירותי כמהנדס אוניות (אדריכל ימי) בחיל הים מ-1954 עד אוגוסט 1970. סיימתי את השירות בחיל כראש ענף הנדסה ימית של חיל הים, בדרגת סא"ל. המשכתי לבצע עבודות הנדסה ימית עבור חיל הים במסגרת מילואים ובמסגרת עבודתי כאדריכל ימי בתעשייה האווירית - בפיתוח והתקנת מערכות נשק של התע"א עבור חיל הים, זאת עד 1993. ברצוני לציין שבין שאר העבודות שביצעתי עבור חיל הים

מהירוק בדרך לפלי"ם ולחיל הים